

Tolerance

Žijeme ve světě, kde nejsou tolerovány všechny formy života, nýbrž jen některé. To neznamena unifikaci, ale vnitřní orientaci světa živých bytostí. Každá forma života musí svým přežitím prokázat, že v tomto světě obstojí. To však nedokáže žádnou svou agresivitou, a už vůbec ne nějakým trikem či podvodem. Nejprve se musí ve světě, v němž chce a bude žít, nějak orientovat a nějak se mu přizpůsobit. Toto přizpůsobení vůbec neznamena, že se tomu světu musí začít a začne podobat; daleko spíš jde o to, najít způsob, jak se proti němu jednak ubránit, jednak jak ho v něčem vhodně využít, dále jak se v něm usadit a zdomácnit (udělat si v něm své místo, vybudovat si doupě nebo hnízdo apod.), ale v každém případě jak nad ním zvítězit, jak na něj vyvrát a nakonec přece jen jít svou cestou a zůstat sebou. To všechno se nestihne okamžitě ani v nějaké krátké době, a protože individuální život je krátký, je tu nutná spolupráce generací (a ta se neobejde bez „zápisu“, a „tradice“ – byť zprvu nevědomé). To, o čem mluvíme jako o „toleranci“, je v tomto případě dost zřetelně vidět: vnější svět, okolí, prostředí je původně čímsi cizím, co je třeba si osvojit a přizpůsobit ke své potřebě, ale neobejde se to nikdy bez vlastního přizpůsobení právě tomu původně cizímu prostředí. A tak už to prostředí přestává být docela cizím. Čím víc a vhodněji živá bytost vyjde vstříc vnějším nutnost, tím větší jsou její možnosti, jak vyzkoušet různé cesty. Organismus tedy v žádném případě není produktem svého prostředí, ale právě proto se většina organismů snaží si v daném prostředí vytvořit jednak něco jako polštář, který by tlumil negativní vlivy okolní skutečnosti, ale také něco jako vlastním prostředí, byť v menším rozsahu. Naprostá většina vyšších organismů by nebyla schopna přežít, kdyby byla přímo vystavena neorganickému světu, a je v menším nebo větším rozsahu závislá na onom „umělém“ prostředí, které si organismy na této planetě vytvořily a které říkáme „biosféra“. A proto si prakticky všechny organismy musí nezbytně vytvořit nějak své vztahy především k jiným organismům a tedy k biosféře. To vše představuje jakési mantinely, jež jsou všem živým bytostem nekompromisně uloženy. A právě proto platí, že nejsou tolerovány všechny druhy a formy života a životních projevů, ale že jen některé mají do budoucnosti větší nebo menší šance, zatímco jiné nikoliv. Je to zkrátka je mnohem složitější, než jak se s tzv. „tolerancí“ pracuje a počítá v technice.

(Písek, 030730-1.)